ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1996

Vyhlásené: 18.06.1996 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

168

ZÁKON
NÁRODNEJ RADY SLOVENSKEJ REPUBLIKY
zo 17. mája 1996
o cestnej doprave

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

PRVÁ ČASŤ
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet právnej úpravy

(1) Tento zákon upravuje podmienky podnikania v cestnej doprave a pôsobnosť orgánov štátnej správy v cestnej doprave a obcí (ďalej len „správny orgán“).

(2) Tento zákon sa nevzťahuje na

a) cestnú nemotorovú dopravu,

b) cestnú dopravu, ktorá nie je podnikaním,

c) cestnú dopravu, ktorú právnické osoby a fyzické osoby vykonávajú v súvislosti s podnikaním výlučne pre vlastnú potrebu.

DRUHÁ ČASŤ
PODNIKANIE V CESTNEJ DOPRAVE

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ A OSOBITNÉ PODMIENKY PODNIKANIA

§ 2
Základné ustanovenia

(1) Podnikať[1]) v cestnej doprave možno iba na základe povolenia správneho orgánu.

(2) Podľa tohto zákona sa povoľuje podnikanie vo verejnej pravidelnej osobnej cestnej doprave (ďalej len „pravidelná autobusová doprava“); podnikanie v ostatnej cestnej doprave je živnosť a povoľuje sa podľa osobitného predpisu.[2])

(3) Všeobecné podmienky na povolenie podnikať v cestnej doprave a prekážky v podnikaní v cestnej doprave podľa osobitného predpisu[3]) sa vzťahujú aj na povolenie podnikať podľa tohto zákona.

(4) Osobitnou podmienkou na povolenie podnikať v cestnej doprave je odborná spôsobilosť.

§ 3
Odborná spôsobilosť

(1) Podnikať v cestnej doprave možno povoliť tomu, kto preukáže, že je odborne spôsobilý. Bez preukázania odbornej spôsobilosti možno povoliť podnikať v cestnej doprave, ak ide o podnikanie najviac s piatimi vozidlami, z ktorých každé má užitočnú hmotnosť najviac 3,5 t alebo celkovú hmotnosť najviac 6 t.

(2) Tomu, kto nepreukáže, že je odborne spôsobilý, možno povoliť podnikať v cestnej doprave, len ak na podnikanie určí odborne spôsobilého zodpovedného zástupcu. Na zodpovedného zástupcu sa vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu.[4])

(3) Odborná spôsobilosť sa preukazuje vykonaním skúšky pred skúšobnou komisiou podľa tohto zákona. Bez vykonania skúšky skúšobná komisia uzná za odborne spôsobilého toho, kto

a) získal vysokoškolské alebo úplné stredné odborné vzdelanie, ktorého obsahom bolo vzdelávanie v odbore cestnej dopravy, alebo

b) má najmenej päť rokov odbornej praxe v riadiacej funkcii, ktorej náplňou je činnosť v odbore cestnej dopravy.

(4) Skúšobné komisie zriaďuje a ich členov vymenúva a odvoláva Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“) pre jeden alebo pre niekoľko okresov; komisia preskúša do troch mesiacov od podania žiadosti o povolenie na podnikanie v cestnej doprave.

(5) Tomu, kto vykonal skúšku alebo bol uznaný za odborne spôsobilého bez vykonania skúšky, správny orgán vydá na návrh skúšobnej komisie osvedčenie. Osvedčením sa preukazuje odborná spôsobilosť pri udeľovaní povolenia podnikať v cestnej doprave (§ 2).

(6) Podrobnosti o zriaďovaní a činnosti skúšobných komisií, o obsahu, rozsahu a priebehu skúšky a o osvedčeniach o odbornej spôsobilosti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 4
Všeobecné povinnosti dopravcu

(1) Kto podniká v cestnej doprave (ďalej len „dopravca“), je povinný

a) vykonávať cestnú dopravu podľa prepravného poriadku dopravcu (ďalej len „prepravný poriadok“) (§ 5),

b) označiť každé vozidlo používané na podnikanie svojím obchodným menom,

c) zabezpečiť v rozsahu poskytovaných dopravných a súvisiacich činností ďalšie vybavenie potrebné na prevádzku, údržbu, technickú kontrolu, parkovanie a garážovanie vozidiel a na starostlivosť o osádky vozidiel, o cestujúcich a o náklad (ďalej len „technická základňa“),

d) zabezpečiť, aby v každom vozidle, ktoré sa používa na podnikanie, bol doklad o oprávnení podnikať,

e) zabezpečiť, aby všetky vozidlá, ktoré sa používajú na podnikanie, parkovali alebo garážovali vo vlastných priestoroch alebo na vymedzených stanovištiach v obci, ak obec zriadila na takéto účely vymedzené priestory,

f) byť poistený pre prípad zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou vozidiel[5]) a činnosťou osádok vozidiel cestujúcim, odosielateľom, príjemcom vecí a tretím osobám.

(2) Ak sú splnené podmienky podľa prepravného poriadku a umožňujú to prepravné podmienky, najmä technický stav, obsaditeľnosť alebo vyťažiteľnosť vozidla a spôsobilosť vodiča,[6]) a nebránia tomu príčiny, ktoré nemožno odvrátiť, dopravca je povinný vykonať prepravu (ďalej len „prepravná povinnosť“).

(3) Podrobnosti o označovaní vozidiel obchodným menom a o technickej základni dopravcu ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 5
Prepravný poriadok

(1) Podmienky, za ktorých sa prepravujú osoby, ich batožina a veci v cestnej doprave, upravuje prepravný poriadok. V prepravnom poriadku sa uvedie, najmä

a) za akých podmienok možno s dopravcom uzavrieť zmluvu o preprave osôb alebo zmluvu o preprave vecí,[7])

b) rozsah prepravnej povinnosti,

c) rozsah práv a povinností cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí pri preprave,

d) podmienky prepravy detí, telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, príručnej a cestovnej batožiny a domácich zvierat,[8])

e) rozsah zodpovednosti dopravcu pri nedodržaní podmienok prepravy a z toho vyplývajúce nároky cestujúcich, odosielateľov a príjemcov vecí, najmä náhrada škody, vrátenie cestovného a zľavy na cestovnom,

f) požiadavky na odosielateľov vecí (zásielok).

(2) Dopravca, ktorý vykonáva viac druhov cestnej dopravy, vydá prepravný poriadok osobitne pre každý z nich.

(3) Prepravné poriadky sa vyhotovujú podľa vzorového prepravného poriadku, ktorý pre každý druh cestnej dopravy ustanoví všeobecne záväzný právny predpis. V ňom sa tiež ustanoví, ktoré ustanovenia musia byť súčasťou každého prepravného poriadku dopravcu a ktoré ustanovenia môže dopravca upraviť podľa vlastných potrieb.

DRUHÁ HLAVA
PRAVIDELNÁ AUTOBUSOVÁ DOPRAVA

§ 6
Základné ustanovenia

(1) Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako pravidelne opakovaná preprava cestujúcich (ďalej len „cestujúci“) po vopred určenej trase dopravnej cesty s určenými zastávkami na nastupovanie a vystupovanie cestujúcich (ďalej len „autobusová linka“), ktorých dopravca prepravuje podľa prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify. Súčasťou pravidelnej autobusovej dopravy je preprava príručnej batožiny, prípadne aj cestovnej batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok.

(2) Pravidelnú autobusovú dopravu možno vykonávať pre vopred nevymedzený okruh cestujúcich alebo pre vopred vymedzený okruh cestujúcich s vylúčením ostatných cestujúcich.

(3) Verejná pravidelná autobusová doprava je vnútroštátna preprava cestujúcich na autobusovej linke medzi dvoma alebo viacerými obcami, najmä diaľková autobusová doprava, medzinárodná

autobusová doprava, prímestská autobusová doprava alebo na území obce mestská autobusová doprava.

(4) Osobitná pravidelná autobusová doprava je najmä preprava zamestnancov zmluvného prepravcu, preprava žiakov škôl, preprava cestujúcich leteckého dopravcu na letisko a z letiska, ak sa vykonáva na autobusovej linke.

(5) Dopravca v pravidelnej autobusovej doprave je ten, kto vykonáva prepravu cestujúcich aspoň na jednej autobusovej linke podľa tohto zákona.

(6) Vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu môže vykonávať iba vnútroštátny dopravca.

§ 7
Dopravná licencia

(1) Pravidelnú autobusovú dopravu je oprávnený vykonávať dopravca[9]) na základe dopravnej licencie, ktorú udeľuje a odníma správny orgán. Na každú autobusovú linku je potrebná samostatná dopravná licencia; to neplatí na dopravnú licenciu, ktorú udeľuje obec podľa § 30.

(2) Povoliť zriadenie autobusovej linky možno vtedy, ak pravidelnú autobusovú dopravu na trase jej dopravnej cesty umožňuje stav a priepustnosť ciest, bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky na nich a ak je verejný záujem na jej vykonávaní.

(3) Udelenie dopravnej licencie možno viazať na splnenie podmienky. Uloženie podmienky môže byť zamerané iba na zabezpečenie prepravných potrieb osôb a služieb súvisiacich s vykonávaním cestnej dopravy, ktoré sú vo verejnom záujme (ďalej len „výkon vo verejnom záujme“), ak má dopravca na splnenie podmienok oprávnenie a možnosti.

(4) Ak obsahom podmienky je výkon vo verejnom záujme, ktorý by dopravca pre jeho stratovosť alebo pre inú nevýhodnosť ako podnikateľ nevykonal alebo vykonal v obmedzenom rozsahu, náhrada straty alebo jej časti alebo iné vyrovnanie sa upraví v zmluve o výkone vo verejnom záujme (§ 15).

(5) Dopravná licencia sa udeľuje na neurčitý čas alebo na určitý čas. Uplynutím času, na ktorý bola dopravná licencia udelená, jej platnosť zaniká.

(6) Na dočasné prenechanie autobusovej linky inému dopravcovi,[10]) na zmenu trasy autobusovej linky a na zmenu spôsobu vykonávania pravidelnej autobusovej dopravy je potrebná zmena dopravnej licencie. Na prevod autobusovej linky[11]) je potrebné odňatie dopravnej licencie doterajšiemu dopravcovi a udelenie dopravnej licencie novému dopravcovi.

(7) V prípade prevodu autobusovej linky na iného dopravcu (odsek 6) možno mu dopravnú licenciu udeliť, ak trvajú podmienky podľa odsekov 2 a 3, nový dopravca prevezme záväzky doterajšieho dopravcu a ak je na nich verejný záujem.

(8) Na zrušenie autobusovej linky a na zastavenie vykonávania pravidelnej autobusovej dopravy treba odňať dopravnú licenciu. Odňať dopravnú licenciu možno vtedy, ak

a) dopravca prestal byť spôsobilý podnikať v cestnej doprave alebo zanikol,

b) dopravca nie je schopný ďalej vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu z technických alebo z podnikateľských dôvodov,

c) autobusová linka sa stala nepotrebnou,

d) vykonávanie pravidelnej autobusovej dopravy neumožňuje stav a priepustnosť ciest alebo ak ohrozuje bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky.

§ 8
Osobitné povinnosti dopravcu

(1) Dopravca je okrem všeobecných povinností dopravcu (§ 4) povinný

a) vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu v súlade s dopravnou licenciou a so zmluvou o výkone vo verejnom záujme (ďalej len „prevádzková povinnosť“) po celý čas ich platnosti,

b) prepravovať cestujúcich podľa tarify (ďalej len „tarifná povinnosť“) a vydať cestujúcemu, ktorý zaplatil cestovné, cestovný lístok,

c) starať sa o bezpečnosť, pohodlie a pokojnú prepravu cestujúcich a o prepravu batožiny[12]) a umožniť im používanie spoločenských a kultúrnych zariadení na autobusovej linke,

d) postarať sa o bezpečnosť a zdravie cestujúcich a o ochranu ich batožiny, o zabezpečenie prvej pomoci a o náhradnú prepravu, ak sú účastníkmi dopravnej nehody,[13])

e) utvárať podmienky, ktoré umožňujú prepravu telesne postihnutých osôb a zrakovo postihnutých osôb, a zvýšiť pohodlie prepravy starých ľudí a matiek s malými deťmi,

f) označiť každý autobus na autobusovej linke údajom o východiskovej (nástupnej) a cieľovej (výstupnej) zastávke, prípadne aj o zastávkach medzi nimi (ďalej len „nácestná zastávka“), a ak ide o mestskú pravidelnú autobusovú dopravu, aj číslom spoja,

g) zabezpečiť zverejnenie a prístupnosť prepravného poriadku, cestovného poriadku a tarify, ako aj ďalších prevádzkových údajov a informácií potrebných pre cestujúcich v priestoroch prístupných verejnosti a podľa možnosti aj na zastávkach a v autobusoch,

h) zabezpečiť na všetkých zastávkach autobusovej linky jej označenie a názov zastávky, číslo alebo iné označenie autobusovej linky a uverejnenie údajov o príchode jednotlivých spojov na zastávku a ich odchode a trvale ich udržiavať,

ch) udržiavať zastávku, čakáreň a prístrešok pre cestujúcich a ďalšie priestory a zariadenia určené pre cestujúcich, ktoré zriadil, v prevádzkyschopnom stave a v čistote,

i) informovať vhodným spôsobom verejnosť o zrušení autobusovej linky alebo o zmene jej trasy, o zmene cestovného poriadku a tarify, prípadne o iných zmenách na autobusovej linke, ktoré sú dôležité vo verejnom záujme, a to najmenej 15 dní vopred, ak ide o pripravované alebo vopred známe zmeny; inak informuje neodkladne, len čo sa o nich dozvie,

j) zabezpečiť, aby osádka autobusu alebo iné oprávnené osoby dopravcu poskytli cestujúcim potrebné informácie týkajúce sa podmienok ich prepravy, najmä ich práv a povinností pri preprave, priebehu prepravy, cestovného, údajov o príchode a odchode spojov na autobusovej linke, možností prestupu na inú autobusovú linku alebo na iný druh dopravy,

k) potvrdiť v cieľovej zastávke na požiadanie cestujúceho dĺžku meškania spoja, ak spoj meškal viac ako 20 minút; ak spoj nešiel vôbec, vydať o tom potvrdenie na východiskovej zastávke, nácestnej zastávke, a ak to nie je možné, v sídle dopravcu.

(2) Dopravca má prepravnú povinnosť (§ 4 ods. 2) voči každému cestujúcemu, ktorý sa chce prepraviť do zastávky na autobusovej linke a ktorý je v čase odchodu autobusu podľa cestovného poriadku na zastávke pripravený nastúpiť do autobusu.

(3) Dopravca prednostne prijme na prepravu cestujúceho s miestenkou a cestujúceho, pre ktorého je podľa prepravného poriadku vyhradené miesto v autobuse, napr. telesne postihnutú osobu alebo zrakovo postihnutú osobu.

(4) Na povinne miestenkových spojoch má dopravca prepravnú povinnosť voči cestujúcim s miestenkami kúpenými pred nastúpením do autobusu vo výdajni cestovných lístkov. Cestujúceho bez miestenky možno prijať na prepravu, ak autobus nie je plne obsadený cestujúcimi s

miestenkami a cestujúci zaplatí cestovné i miestenku vodičovi alebo inému oprávnenému členovi osádky autobusu.

§ 9
Oprávnenia dopravcu

Dopravca je prostredníctvom vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo iného svojho zamestnanca povereného výkonom kontroly (ďalej len „revízor“), alebo organizáciou prepravy (ďalej len „dispečer“) oprávnený dávať cestujúcim pokyny a príkazy na zaistenie ich bezpečnosti alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky. Vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo revízor môže

a) vylúčiť z prepravy osobu, ktorá nedodržiava prepravný poriadok, pokyny a príkazy dopravcu, zdržiava sa v autobuse neoprávnene alebo svojím správaním narúša bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu, znečisťuje autobus alebo inak obťažuje cestujúcich, ako aj osobu nespôsobilú na prepravu podľa prepravného poriadku,

b) uložiť cestujúcemu, ktorý sa nepreukáže platným cestovným lístkom, zaplatiť cestovné a úhradu (§ 14 ods. 3) alebo sa preukázať osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného a úhrady,

c) vylúčiť z prepravy batožinu cestujúceho alebo jeho domáce zviera, ak sú prekážkou bezpečnej, pokojnej a pohodlnej prepravy cestujúcich alebo ak ohrozujú zdravie cestujúcich, alebo ak to neumožňujú prepravné podmienky, najmä obsaditeľnosť autobusu.

§ 10
Práva cestujúcich

(1) Cestujúci má právo

a) na bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu autobusom spoja, na ktorý má cestovný lístok, miestenku, a to do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné,

b) na prepravu príručnej batožiny, a ak to umožňujú prepravné podmienky alebo zmluva o preprave osôb, aj cestovnej batožiny a domácich zvierat tým istým autobusom,

c) požadovať od osádky autobusu alebo od dispečera potrebné informácie týkajúce sa podmienok jeho prepravy,

d) na vrátenie cestovného a úhrad za batožinu a domáce zvieratá, ak sa preprava neuskutočnila, alebo na zľavu, ak sa preprava uskutočnila oneskorene alebo ak dopravca nedodržal svoje záväzky zo zmluvy o preprave osôb.

(2) Cestujúci s miestenkou kúpenou pred nastúpením do autobusu má právo na miesto podľa miestenky, ak je pripravený na prepravu najneskôr päť minút pred odchodom autobusu z východiskovej zastávky alebo v čase nastupovania do autobusu na nácestnej zastávke.

(3) Ak sa niektorý spoj neuskutoční podľa cestovného poriadku alebo ak sa preprava na ňom preruší alebo zastaví, cestujúci s platným cestovným lístkom má právo na náhradnú prepravu do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné, iným spojom tej istej autobusovej linky, prípadne spojom inej autobusovej linky toho istého dopravcu. Ak to nie je možné v ten istý deň, cestujúci má právo na bezplatnú prepravu späť do východiskovej zastávky a na vrátenie cestovného.

§ 11
Povinnosti cestujúcich

(1) Cestujúci je povinný

a) správať sa tak, aby nenarúšal bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu ostatných cestujúcich, nepoškodzoval autobus a zariadenia dopravcu slúžiace cestujúcim, neznečisťoval autobus a priestory dopravcu určené cestujúcim a neobťažoval ostatných cestujúcich a osádku autobusu,

b) poslúchnuť pokyny a príkazy člena osádky autobusu alebo revízora, alebo dispečera, ktoré smerujú k zaisteniu jeho bezpečnosti a bezpečnosti ostatných cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

c) nastupovať do autobusu a vystupovať z neho iba na zastávkach a keď autobus stojí a vodič alebo iný člen osádky autobusu dá na to pokyn; nastupovať a vystupovať mimo zastávky možno iba na pokyn vodiča alebo iného člena osádky autobusu,

d) zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča alebo iného člena osádky autobusu, alebo revízora sa preukázať platným cestovným lístkom a zaplatiť úhradu (§ 14 ods. 3), ak sa pri kontrole nemôže preukázať platným cestovným lístkom alebo osobnými údajmi potrebnými na vymáhanie cestovného, ako aj ďalšie úhrady podľa tarify za poškodenie alebo za znečistenie autobusu.

(2) V autobusoch, v čakárňach, vo výdajniach cestovných lístkov a v iných priestoroch dopravcu určených pre cestujúcich je zakázané fajčiť a požívať alkoholické nápoje s výnimkou priestorov, ktoré dopravca na tento účel vyhradí a viditeľne označí.

§ 12
Cestovný lístok

(1) Potvrdením o uzavretí zmluvy o preprave osôb a dokladom o zaplatení cestovného je cestovný lístok. Cestovný lístok obsahuje najmä obchodné meno dopravcu,[14]) druh cestovného lístka, čas platnosti, prevádzkový rozsah platnosti (jednotlivú trať, úsek trate a pod.) a výšku cestovného.

(2) Cestovné lístky sú jednorazové a časové. Jednorazový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu spojom, ktorý mu vydal vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, do zastávky, po ktorú zaplatil cestovné. Časový cestovný lístok oprávňuje cestujúceho na prepravu všetkými spojmi autobusovej linky v časovom období, na ktoré ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu.

(3) Jednorazový cestovný lístok a časový cestovný lístok, ktorý nie je vyhotovený na meno cestujúceho, je prenosný až do začatia prepravy. Časový cestovný lístok vyhotovený na meno je neprenosný.

(4) Cestujúci je povinný mať platný cestovný lístok pri nastúpení do autobusu, ak mu ho vydala výdajňa cestovných lístkov mimo autobusu, alebo bezprostredne po nastúpení do autobusu, ak ho vydáva vodič alebo iný člen osádky autobusu, alebo ak sa cestovný lístok stáva platným až jeho označením v autobuse, ako aj po celý čas prepravy a pri vystupovaní z autobusu.

(5) Cestujúci je povinný na výzvu sa preukázať platným cestovným lístkom vodičovi alebo inému členovi osádky autobusu, alebo revízorovi.

§ 13
Cestovný poriadok

(1) Pravidelná autobusová doprava sa vykonáva podľa cestovného poriadku.

(2) Cestovný poriadok obsahuje údaje potrebné na informovanie verejnosti o jednotlivých autobusových linkách a o spojoch na nich, najmä zoznam zastávok a časy príchodov jednotlivých spojov na ne a odchodov z nich, prípadne o konkrétnych podmienkach prepravy cestujúcich, batožiny, domácich zvierat a autobusových zásielok na jednotlivých spojoch autobusovej linky, o cestovnom, príplatkoch a zľavách z neho a o iných úhradách a službách súvisiacich s prepravou cestujúcich.

(3) Cestovný poriadok vydáva dopravca spravidla na jeden kalendárny rok; jeho zmeny vydáva raz za polrok. Vydanie a zmeny cestovného poriadku schvaľuje správny orgán.

(4) Ak na jednej autobusovej linke vykonáva cestnú dopravu viac dopravcov, títo dopravcovia vydávajú spoločný cestovný poriadok. Správny orgán môže rozhodnúť, že sa vydá cestovný poriadok pre viacerých dopravcov na niekoľkých autobusových linkách, ktoré spolu súvisia.

(5) Správny orgán pri schvaľovaní cestovného poriadku alebo jeho zmeny dbá, aby sa čo najmenej dotkli oprávnených záujmov iných dopravcov a aby sa čo najlepšie uspokojili prepravné potreby verejnosti. Ďalej prihliada na nadväznosť autobusových liniek a spojov na nich a na súlad s inými druhmi dopravy. Ak sú cestovným poriadkom alebo jeho zmenou dotknuté záujmy iných dopravcov, správny orgán si pred schválením cestovného poriadku vyžiada ich stanovisko.

(6) Dopravca zverejní cestovný poriadok a jeho zmeny pred začatím času, na ktorý má platiť.

(7) Ak sa po schválení cestovného poriadku alebo jeho zmeny podstatne zmenili rozhodujúce okolnosti, správny orgán môže vo verejnom záujme uložiť zmenu cestovného poriadku. Na túto zmenu sa vzťahujú ustanovenia § 7 ods. 3 a 4, § 8 ods. 1 písm. i) a § 15.

(8) Podrobnosti o obsahu cestovného poriadku a o postupe jeho zostavovania ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 14
Tarifa

(1) Tarifa upravuje sadzby základného cestovného, príplatkov a zliav z neho a ďalších úhrad spojených s prepravou cestujúcich, ich batožiny a domácich zvierat a s prepravou autobusových zásielok, ako aj podmienky, za ktorých sa sadzby uplatňujú. Tarifa obsahuje všetky úhrady, ktoré súvisia s podnikaním dopravcu.

(2) Sadzby cestovného a ďalších úhrad, ktoré nie sú regulované cenami, dopravca určuje podľa pravidiel na dohodovanie ceny.[15])

(3) Úhrada pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom [§ 9 písm. b)] je dvadsaťnásobok základného cestovného bez príplatkov a zliav; v mestskej autobusovej doprave je stonásobok.

(4) Tarifu zverejňuje dopravca. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby sa aspoň základné údaje tarify sprístupnili verejnosti v priestoroch pre cestujúcich a v cestovnom poriadku, a ak je to možné, aj v autobuse, a aby osádka autobusu a revízori boli informovaní o tarife a poskytli informáciu cestujúcemu pred vykonaním prepravy alebo počas nej.

§ 15
Zmluva o výkone vo verejnom záujme

(1) Zmluvou o výkone vo verejnom záujme sa dopravca zaväzuje zabezpečiť prepravné potreby osôb a služieb (§ 7 ods. 3) v prospech verejnosti[16]) a správny orgán sa zaväzuje poskytnúť mu

náhradu za stratu alebo jej časť alebo iné vyrovnanie. Uzavretie zmluvy môže byť podmienkou na udelenie dopravnej licencie.

(2) Odstúpením dopravcu od zmluvy stráca dopravná licencia platnosť, ak správny orgán, ktorý ju udelil, nerozhodne na návrh dopravcu inak. Ak sa zrušuje autobusová linka, dňom jej zrušenia stráca platnosť zmluva v časti týkajúcej sa tejto autobusovej linky.

(3) Dopravca môže odstúpiť od zmluvy,[17]) ak

a) správny orgán neplní zmluvný záväzok nahradiť stratu alebo jej časť alebo poskytnúť iné vyrovnanie,

b) výkon vo verejnom záujme sa stal preňho nesplniteľným[18]) alebo jeho splnenie nemožným,[19])

c) došlo k zrušeniu dopravcu s likvidáciou.[20])

(4) Správny orgán môže odstúpiť od zmluvy, ak

a) nie je schopný splniť zmluvný záväzok nahradiť stratu alebo jej časť alebo poskytnúť iné vyrovnanie,

b) zanikol verejný záujem na pokračovaní výkonu vo verejnom záujme.

(5) Ak v dôsledku odstúpenia od zmluvy zo strany správneho orgánu vznikla dopravcovi škoda tým, že jeho investície do plnenia výkonu vo verejnom záujme sa nedajú po odstúpení od zmluvy použiť, správny orgán je povinný ju nahradiť.

§ 16
Povinnosti iných osôb

(1) Vlastník alebo správca autobusovej stanice je povinný poskytnúť služby[21]) všetkým dopravcom, ktorí podľa dopravnej licencie majú na nej zastávku.

(2) Vlastník alebo správca pozemnej komunikácie, po ktorej vedie trasa autobusovej linky podľa dopravnej licencie, je povinný v nevyhnutnom rozsahu strpieť[21]) zriadenie zastávky a umiestnenie jej označníka a ďalších zariadení pre cestujúcich, najmä umiestnenie prístreška a zariadenia na automatizovaný výdaj cestovných lístkov, ako aj ich údržbu a opravy.

(3) Dopravca, ktorý zriadil zastávku, je povinný umožniť[21]) inému dopravcovi na tej istej autobusovej linke alebo na autobusovej linke, ktorá ju križuje, jej používanie počas platnosti dopravnej licencie.

TRETIA HLAVA
OSTATNÉ DRUHY CESTNEJ DOPRAVY

§ 17
Nepravidelná autobusová doprava

(1) Nepravidelná autobusová doprava sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb iba určitej skupiny cestujúcich po dohodnutej trase dopravnej cesty s dohodnutými zastávkami a v dohodnutom čase, ktorých dopravca prepravuje podľa vopred uzavretej zmluvy o preprave osôb za dohodnuté cestovné. Je ňou každá príležitostná alebo opakovaná preprava, najmä zájazdová, kyvadlová, okružná a vyhliadková.

(2) Dopravca nemá prevádzkovú ani tarifnú povinnosť.

(3) Z nepravidelnej autobusovej dopravy je vylúčená preprava autobusových zásielok a preprava stojacich cestujúcich mimo obce.

(4) Dopravca zabezpečí, aby bol autobus popri obchodnom mene dopravcu označený vpredu a na pravom boku autobusu nápisom Zájazd alebo iným všeobecne zrozumiteľným označením, napr. cieľovou stanicou.

(5) Dopravca pravidelnej autobusovej dopravy môže počas platnosti dopravnej licencie vykonávať nepravidelnú autobusovú dopravu aj bez povolenia podľa osobitného predpisu.[2])

§ 18
Taxislužba

(1) Taxislužba sa vykonáva na uspokojenie prepravných potrieb osôb ako nepravidelná, pohotová individuálna preprava cestujúcich do dohodnutej cieľovej (výstupnej) zastávky, ktorých dopravca prepravuje podľa zmluvy o preprave osôb uzavretej priamo s vodičom bezprostredne pred začatím prepravy za dohodnuté cestovné.

(2) Dopravca môže ponúkať prepravu cestujúcich iba na určenom stanovišti alebo objednávkovou službou; zmluvu o preprave osôb môže vodič uzavrieť s cestujúcim kdekoľvek. O vykonanej doprave je vodič povinný na požiadanie vydať cestujúcemu potvrdenku, ktorá obsahuje najmä číslo dokladu, evidenčné číslo vozidla, dátum jazdy, štátnu poznávaciu značku, východiskové a cieľové miesto prepravy, zaplatené cestovné a podpis vodiča.

(3) Dopravca má prepravnú a prevádzkovú povinnosť. Vodič môže odmietnuť vykonať prepravu, ak trasa dopravnej cesty, čas alebo správanie cestujúceho vzbudzujú obavu o jeho bezpečnosť alebo o zdravie.

(4) Na taxislužbu možno použiť iba osobné auto, ktoré je označené popri obchodnom mene dopravcu nápisom TAXI na streche a na oboch bokoch, má zabudovaný funkčný taxameter schváleného typu[22]) a viditeľne umiestnené základné sadzby cestovného.

(5) Podrobnosti o výkone taxislužby a o vybavení a označení osobného auta taxislužby ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

Nákladná cestná doprava

§ 19

(1) Nákladná cestná doprava je preprava vecí a zásielok, ktorú dopravca vykonáva na základe zmluvy o preprave vecí (tovaru),[8]) prípadne inej zmluvy, podľa prepravného poriadku a tarify.

(2) Nákladnú cestnú dopravu možno vykonávať iba vozidlami, ktoré sú určené, vyrobené a schválené na prepravu vecí podľa medzinárodnej zmluvy a osobitných predpisov.[23]) Prevádzka osobitných vozidiel nie je nákladnou cestnou dopravou.

§ 20

(1) Živé zvieratá možno hromadne prepravovať iba vozidlom, ktorého konštrukcia a vybavenie sú na tento účel schválené. Vozidlo musí chrániť zdravie a bezpečnosť osádky vozidla a účastníkov cestnej premávky, chrániť bezpečnosť a zdravie prepravovaných zvierat, zabraňovať znečisteniu pozemnej komunikácie a znemožňovať obťažovanie verejnosti. Dopravca je povinný zabezpečiť ochranu prepravovaných živých zvierat pred týraním.

(2) Nadmernú alebo nadrozmernú prepravu[24]) môže vykonávať iba dopravca, ktorý má potrebnú technickú základňu, špeciálne vozidlá určené na takúto prepravu a vyškolené osádky vozidiel. Dopravca je povinný zabezpečiť, aby preprava neohrozila život alebo zdravie účastníkov cestnej

premávky, nespôsobila škodu na pozemnej komunikácii, na cestných zariadeniach, na majetku iných osôb a znížila ohrozenie bezpečnosti a obmedzenie plynulosti cestnej premávky.

(3) Nebezpečné veci, ktoré pre svoju jedovatosť, horľavosť, výbušnosť, samozápalnosť, infekčnosť, rádioaktívnosť alebo inú vlastnosť sú hrozbou pre zdravie a život osôb, zvierat alebo rastlinstva, alebo pre zložky životného prostredia, možno prepravovať iba za mimoriadnych podmienok. Cestnou dopravou je dovolené prepravovať iba nebezpečné veci vymedzené medzinárodnou dohodou a za podmienok určených touto dohodou.

(4) Nebezpečné veci môže prepravovať iba dopravca, ktorý má potrebnú technickú základňu, špeciálne vozidlá, ktoré svojou konštrukciou, vybavením a prevádzkou sú určené, vyrobené a schválené na takúto prepravu, a vyškolené osádky vozidiel a ďalšie osoby, ktoré sa zúčastňujú na nakládke a vykládke nebezpečných vecí alebo na inej manipulácii s nimi.

(5) Dopravca je povinný

a) zabezpečiť, aby preprava neohrozila život a zdravie osôb, zvierat, rastlinstva alebo zložky životného prostredia,

b) preveriť sprievodnú listinu, prípadne ďalšie doklady, ktoré poskytol odosielateľ, z hľadiska, či nebezpečné veci možno v cestnej doprave prepravovať, a ak áno, akými vozidlami a za akých podmienok,

c) zabezpečiť, aby sa osádka vozidla, prípadne sprievodných vozidiel, ako aj ďalšie osoby, ktoré sa zúčastňujú na nakládke a vykládke nebezpečných vecí alebo na inej manipulácii s nimi, oboznámili s písomnými pokynmi na prepravu, ktoré poskytol odosielateľ, a podrobili sa školeniu a skúške, ak tak neurčuje medzinárodná zmluva,

d) zabezpečiť, aby vozidlo, ktoré prepravuje nebezpečné veci, sprevádzali popri osádke vozidla aj iné odborne spôsobilé osoby, ak tak určuje medzinárodná zmluva,

e) zabezpečiť, aby vodič mal vo vozidle aj sprievodnú listinu a písomné pokyny odosielateľa na prepravu nebezpečných vecí, osvedčenie o školení a skúške osádky vozidla, osvedčenie o schválení vzorky obalu na prepravu nebezpečných vecí, ako aj potvrdenie o dopravno-psychologickom vyšetrení.

(6) Odosielateľ je povinný oznámiť dopravcovi údaje o možných následkoch pôsobenia nebezpečných vecí, o mechanizme ich pôsobenia, o úkonoch, ktoré treba nevyhnutne vykonať, aby sa ich preprava mohla vykonať bez nebezpečenstva, ako aj o nevyhnutných opatreniach, ktoré treba vykonať v prípade havárie vozidla v záujme zníženia jej následkov. Odosielateľ je povinný na každú prepravu vyhotoviť sprievodnú listinu a písomné pokyny.

ŠTVRTÁ HLAVA
MEDZINÁRODNÁ CESTNÁ DOPRAVA

Prvý oddiel
Medzinárodná cestná doprava vykonávaná vnútroštátnymi dopravcami

§ 21
Oprávnenie

Vnútroštátni dopravcovia (§ 2) sú oprávnení podnikať v medzinárodnej cestnej doprave, ak majú najmenej dvojročnú prax vnútroštátneho dopravcu a sú finančne spoľahliví.

§ 22
Finančná spoľahlivosť

(1) Finančne spoľahlivý je dopravca, ktorý má dostatočný čistý obchodný majetok[25]) alebo finančné prostriedky na začatie podnikania v medzinárodnej cestnej doprave a na jeho ďalšie pokračovanie. Za dostatočný sa považuje čistý obchodný majetok alebo objem finančných prostriedkov, ak rozdiel medzi aktívami a pasívami dopravcu dosahuje aspoň hodnotu vyjadrenú sumou 1 500 ECU na jedno vozidlo používané v medzinárodnej cestnej doprave alebo 75 ECU na každé sedadlo, alebo na každú tonu maximálnej povolenej hmotnosti vozidla.

(2) Finančná spoľahlivosť dopravcu musí trvať po celý čas podnikania v medzinárodnej cestnej doprave. Strata finančnej spoľahlivosti dopravcu je dôvodom na odňatie dopravnej licencie.

(3) Podkladom na zistenie finančnej spoľahlivosti je účtovná závierka dopravcu overená audítorom,[26]) ak ide o dopravcu účtujúceho v sústave podvojného účtovníctva. Ak ide o dopravcu účtujúceho v sústave jednoduchého účtovníctva, podkladom na zistenie finančnej spoľahlivosti dopravcu je výkaz o čistom obchodnom imaní a o výsledku hospodárenia.

(4) Podklad na zistenie finančnej spoľahlivosti dopravcu zisťuje správny orgán za uplynulé účtovné obdobie; o finančnej spoľahlivosti vydáva potvrdenie.

(5) Podrobnosti o finančnej spoľahlivosti dopravcu a o jej preukazovaní ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 23
Prepravné povolenia

(1) Na vykonanie každej prepravy v medzinárodnej cestnej doprave z územia Slovenskej republiky na územie cudzieho štátu je potrebné vstupné povolenie cudzieho štátu, po ktorého štátnom území vedie trasa dopravnej cesty, alebo povolenie medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom,[27]) ak trasa dopravnej cesty vedie po štátnom území členského štátu tejto organizácie (ďalej len „prepravné povolenie“), ak medzinárodná zmluva neustanovuje inak.

(2) Prepravné povolenia v nepravidelnej autobusovej doprave a v nákladnej cestnej doprave, ktoré nie sú adresované konkrétnym vnútroštátnym dopravcom, preberá hromadne od orgánov cudzích štátov a od medzinárodnej organizácie ministerstvo podľa medzinárodných dohôd spravidla na základe vzájomnosti. Dopravcom ich odovzdáva ministerstvo spravidla v spolupráci so záujmovým združením vnútroštátnych dopravcov.

(3) Prepravné povolenia sú

a) jednorazové, ktoré oprávňujú dopravcu vykonať prepravu do cudzieho štátu alebo cez jeho územie do tretieho štátu a späť,

b) trvalé, ktoré oprávňujú dopravcu vykonávať neobmedzený počet prepráv do cudzieho štátu a späť najviac na jeden kalendárny rok.

(4) Prepravné povolenia sa odovzdávajú dopravcom

a) spravidla raz za štvrťrok, ak ide o jednorazové povolenia,

b) raz za kalendárny rok, ak ide o trvalé prepravné povolenia.

(5) Ak je počet prepravných povolení nižší, ako sú požiadavky dopravcov, prednostne sa odovzdajú dopravcom, ktorí vykonávajú

a) prepravu tovaru vyrobeného v Slovenskej republike,

b) medzinárodnú nepravidelnú autobusovú dopravu na zabezpečenie významných kultúrnych a športových podujatí,

c) cestnú dopravu kombinovanú so železničnou dopravou alebo s vodnou dopravou,

d) nadmernú alebo nadrozmernú prepravu alebo prepravu potravín podliehajúcich skaze,

e) prepravu vo verejnom záujme na plnenie významnej úlohy Slovenskej republiky.

(6) Pri preprave podľa odseku 5 dopravcovia používajú vozidlá s užitočnou hmotnosťou vyššou ako 7,5 t alebo špeciálne vozidlá, vozidlá, ktoré spĺňajú požiadavky na ochranu životného prostredia, alebo vozidlá evidované viac ako šesť mesiacov, ak od ich výroby uplynulo menej ako šesť rokov.

(7) Ak dopravca nevyužije prepravné povolenie na vykonanie prepravy alebo závažne poruší svoje povinnosti v medzinárodnej cestnej doprave, možno mu v tom istom kalendárnom roku odoprieť vydanie ďalšieho prepravného povolenia.

(8) Udelenie prepravného povolenia adresovaného konkrétnemu vnútroštátnemu dopravcovi v medzinárodnej cestnej doprave sprostredkúva na základe žiadosti ministerstvo. Žiadosť treba podať najmenej 45 dní pred plánovanou prepravou, a ak ide o pravidelnú autobusovú dopravu, najmenej sedem mesiacov pred jej plánovaným začatím.

(9) Prepravné povolenie nemožno odovzdať dopravcovi, ktorý nie je finančne spoľahlivý.

§ 24
Povinnosti vnútroštátneho dopravcu

Vnútroštátny dopravca v medzinárodnej cestnej doprave je okrem povinností dopravcu ustanovených v § 4 a 8 povinný zabezpečiť, aby

a) prepravu vykonával vodič, ktorý dovŕšil vek 21 rokov, je bezúhonný a má najmenej dvojročnú prax ako vodič autobusu alebo nákladného auta s celkovou hmotnosťou vyššou ako 7,5 t,

b) vozidlo spĺňalo technické požiadavky cudzích štátov, po ktorých štátnom území vedie trasa dopravnej cesty prepravy,

c) vo vozidle boli doklady potrebné na prejazd vozidla, jeho osádky a nákladu cez každú štátnu hranicu na trase dopravnej cesty prepravy a doklady potrebné podľa tohto zákona a medzinárodných dohôd a podľa práva cudzích štátov, ktorými vozidlo prechádza,

d) osádka vozidla bola poistená pre prípad potreby lekárskeho ošetrenia (poistenie liečebných nákladov v cudzine).

Druhý oddiel
Medzinárodná cestná doprava vykonávaná zahraničnými dopravcami

§ 25
Zahraničný dopravca

(1) Zahraničný dopravca[28]) v medzinárodnej cestnej doprave môže podnikať na území Slovenskej republiky, ak má oprávnenie podnikať v medzinárodnej cestnej doprave podľa práva štátu, v ktorom má sídlo alebo miesto trvalého pobytu.

(2) Zahraničný dopravca môže vykonať prepravu do miesta na území Slovenskej republiky alebo z neho, alebo cez územie Slovenskej republiky na územie cudzieho štátu na základe dopravnej licencie alebo prepravného povolenia, ak z medzinárodnej dohody, z rozhodnutia medzinárodnej organizácie, ktorej je Slovenská republika členom,[27]) alebo z rozhodnutia ministerstva nevyplýva, že prepravu možno vykonať aj bez prepravného povolenia.

(3) Ak zahraničný dopravca vykonáva medzinárodnú autobusovú dopravu so zastávkou na území Slovenskej republiky, vzťahujú sa naňho ustanovenia druhej hlavy.

(4) Zahraničný dopravca môže vykonať prepravu medzi dvoma miestami na území Slovenskej republiky iba na základe predchádzajúceho povolenia ministerstva. Povolenie možno udeliť na jednorazovú prepravu alebo na opakovanú prepravu určením počtu prepráv alebo určením času, počas ktorého možno vykonať neobmedzený počet prepráv.

§ 26
Povinnosti zahraničného dopravcu

(1) Povinnosti, ktoré má vnútroštátny dopravca v medzinárodnej cestnej doprave, sa primerane vzťahujú aj na zahraničného dopravcu pri vstupe na územie Slovenskej republiky, ak z medzinárodnej dohody nevyplýva niečo iné.

(2) Ak zahraničný dopravca opakovane poruší dôležitú povinnosť, ktorá mu v cestnej doprave vyplýva zo zákona alebo z medzinárodnej zmluvy, správny orgán mu zakáže výkon medzinárodnej cestnej dopravy na území alebo cez územie Slovenskej republiky, a to až na päť kalendárnych rokov.

TRETIA ČASŤ
PÔSOBNOSŤ SPRÁVNYCH ORGÁNOV

PRVÁ HLAVA
SPRÁVNE ORGÁNY

§ 27
Základné ustanovenia

(1) Správne orgány v cestnej doprave sú

a) ministerstvo,

b) okresné úrady,

c) iné správne orgány.

(2) Miestnu štátnu správu na úseku cestnej dopravy vykonávajú aj obce.

§ 28
Ministerstvo

(1) Ministerstvo ako ústredný orgán štátnej správy Slovenskej republiky vo veciach cestnej dopravy

a) vypracúva a predkladá vláde koncepcie a rozvojové programy v oblasti cestnej dopravy,

b) spolupracuje s ústrednými orgánmi a s inými právnickými osobami vo veciach cestnej dopravy a pri zabezpečovaní jednotného uplatňovania právnych predpisov v cestnej doprave,

c) zabezpečuje jednotný informačný systém v cestnej doprave,

d) prideľuje orgánom cudzích štátov prepravné povolenia pre zahraničných dopravcov na vykonávanie medzinárodnej cestnej dopravy na území Slovenskej republiky a rozhoduje, v ktorých prípadoch možno prepravu vykonať bez prepravného povolenia (§ 25 ods. 2),

e) riadi a kontroluje výkon štátnej správy v cestnej doprave vrátane výkonu štátneho odborného dozoru v cestnej doprave (ďalej len „odborný dozor“),

f) vykonáva odborný dozor,

g) odovzdáva prepravné povolenia vnútroštátnym dopravcom na vykonávanie medzinárodnej cestnej dopravy a pri tom spolupracuje so záujmovým združením vnútroštátnych dopravcov (§ 23 ods. 2) a sprostredkúva prepravné povolenia cudzích štátov vnútroštátnym dopravcom v medzinárodnej cestnej doprave (§ 23 ods. 8),

h) zriaďuje skúšobné komisie na preukázanie odbornej spôsobilosti a vymenúva a odvoláva ich členov (§ 3 ods. 4),

ch) udeľuje a odníma dopravné licencie v medzinárodnej autobusovej doprave (§ 7),

i) schvaľuje cestovné poriadky v medzinárodnej autobusovej doprave (§ 13),

j) určuje rozsah úhrady zo štátneho rozpočtu, ktorú môžu okresné úrady použiť v kalendárnom roku na náhradu straty, jej časti alebo na iné vyrovnanie na základe zmlúv o výkone vo verejnom záujme (§ 15),

k) zakazuje výkon medzinárodnej cestnej dopravy zahraničnému dopravcovi (§ 26 ods. 2) a ukladá pokuty dopravcom za porušenie povinností podľa § 35 ods. 1 a 2, ak ide o medzinárodnú cestnú dopravu,

l) udeľuje povolenie zahraničnému dopravcovi na vykonanie prepravy medzi dvoma miestami na území Slovenskej republiky (§ 25 ods. 4).

(2) Ministerstvo sa splnomocňuje na vydanie všeobecne záväzného právneho predpisu, v ktorom sa ustanovia

a) podrobnosti o zriaďovaní a činnosti skúšobných komisií, o obsahu, rozsahu a priebehu skúšky a o osvedčeniach o odbornej spôsobilosti (§ 3 ods. 6),

b) podrobnosti o označovaní vozidiel obchodným menom, o technickej základni dopravcu (§ 4 ods. 3) a o označovaní vozidiel v cestnej doprave [§ 8 ods. 1 písm. f), § 17 ods. 4],

c) vzorový prepravný poriadok pre každý druh cestnej dopravy (§ 5 ods. 3),

d) podrobnosti o obsahu cestovného poriadku a o postupe jeho zostavovania (§ 13 ods. 8),

e) podrobnosti o výkone taxislužby a o vybavení a označení osobného auta taxislužby (§ 18 ods. 5),

f) podrobnosti o finančnej spoľahlivosti dopravcu a o jej preukazovaní (§ 22 ods. 5),

g) podrobnosti o výkone odborného dozoru a o preukazovaní a preukaze (§ 34 ods. 3),

h) podrobnosti o náležitostiach návrhu na začatie konania o udelenie, zmenu alebo o zrušenie dopravnej licencie (§ 39 ods. 3).

§ 29
Okresný úrad

Okresný úrad

a) udeľuje a odníma dopravnú licenciu na vnútroštátnu pravidelnú autobusovú dopravu,

b) schvaľuje cestovné poriadky vnútroštátnej autobusovej dopravy,

c) uzaviera s dopravcom zmluvu o výkone vo verejnom záujme a poskytuje náhradu straty alebo jej časti alebo iné vyrovnanie dopravcovi,

d) organizačne zabezpečuje činnosť skúšobných komisií a na návrh skúšobnej komisie vydáva osvedčenie o odbornej spôsobilosti,

e) zisťuje finančnú spoľahlivosť dopravcu a vydáva o tom potvrdenie (§ 22),

f) vykonáva odborný dozor nad cestnou dopravou v okrese,

g) ukladá dopravcom pokuty za porušenie povinností (§ 35 ods. 1 a 2), ak nejde o medzinárodnú cestnú dopravu,

h) je zberným miestom údajov pre jednotný informačný systém v cestnej doprave,

ch) vedie evidenciu dopravcov, ktorým udelil dopravnú licenciu,

i) vyjadruje sa správnemu orgánu k žiadostiam o povolenie na podnikanie v cestnej doprave podľa osobitného predpisu.[2])

§ 30
Obec

Obec

a) udeľuje a odníma dopravnú licenciu na mestskú autobusovú dopravu,

b) dáva v konaní o udeľovaní dopravnej licencie na vnútroštátnu a medzinárodnú autobusovú dopravu na dožiadanie ministerstva alebo okresného úradu súhlas s umiestnením zastávky v obci a určuje stanovištia vozidlám dopravcov mimo ich priestorov v obci,

c) schvaľuje cestovné poriadky v mestskej autobusovej doprave,

d) uzaviera s dopravcom zmluvu o výkone vo verejnom záujme a poskytuje dopravcovi náhradu straty alebo jej časti alebo iné vyrovnanie,

e) vykonáva odborný dozor nad cestnou dopravou v obci.

§ 31
Iné správne orgány

(1) Útvary Policajného zboru sú oprávnené kontrolovať, či vozidlo dopravcu je označené a vybavené dokladmi podľa tohto zákona.

(2) Orgány štátneho odborného dozoru nad bezpečnosťou práce sú oprávnené kontrolovať plnenie povinností dopravcu podľa tohto zákona, ak sa týkajú bezpečnosti a ochrany zdravia členov osádok vozidiel.

(3) Colné orgány na štátnej hranici sú oprávnené kontrolovať, či sú vozidlá vybavené dokladmi podľa tohto zákona. Ak zistia nedostatky, nepovolia prejazd vozidla cez štátnu hranicu až do ich odstránenia. Colné orgány na štátnej hranici nepovolia vjazd vozidla zahraničného dopravcu, ak mu správny orgán zakázal výkon medzinárodnej cestnej dopravy na území Slovenskej republiky.

DRUHÁ HLAVA
ODBORNÝ DOZOR

§ 32
Základné ustanovenie

Odborným dozorom sa zisťuje, či dopravca dodržiava povinnosti podľa tohto zákona a podľa medzinárodných dohôd o vozidlách, ktoré sa používajú na podnikanie v cestnej doprave, a o ich osádkach, o technickej základni, o vykonávaní cestnej dopravy podľa prepravných poriadkov, cestovných poriadkov a tarify a o plnení prevádzkovej, prepravnej a tarifnej povinnosti.

§ 33
Opatrenia na nápravu

(1) Ak orgán odborného dozoru zistí porušenie povinnosti alebo iný nedostatok v činnosti dopravcu, upozorní ho na to a uloží mu, aby ho v určenej lehote odstránil.

(2) Orgán odborného dozoru môže zastaviť a zrušiť prepravu a dať podnet na odňatie dopravnej licencie alebo povolenia podľa osobitného predpisu,[2]) ak zistí, že

a) dopravca v určenej lehote zistený nedostatok neodstránil,

b) dopravca závažným spôsobom alebo opakovane porušil svoje povinnosti dopravcu,

c) dopravca podniká v cestnej doprave spôsobom, ktorý ohrozuje zdravie alebo životy osôb alebo zvierat, poškodzuje niektorú zložku životného prostredia alebo ohrozuje majetok cestujúcich alebo tretích osôb,

d) dopravca stratil spôsobilosť na podnikanie alebo finančnú spoľahlivosť,

e) stav technickej základne, vozidiel alebo osádok vozidiel dopravcu znemožňuje ďalšie podnikanie.

§ 34
Oprávnenia

(1) Osoba, ktorá je poverená výkonom odborného dozoru, je v súvislosti s kontrolou dopravcu oprávnená

a) vstupovať do prevádzkových priestorov jeho technickej základne a do vozidiel,

b) nahliadať do jeho dokladov a evidencií v jeho prevádzkových priestoroch a vo vozidlách,

c) kontrolovať taxametre, tachografy a iné technické záznamové zariadenia vozidiel,

d) zisťovať označenie vozidiel a podmienky prepravy cestujúcich a ich batožiny, autobusových zásielok a nákladu,

e) preverovať, či osádky vozidiel dodržiavajú povinné bezpečnostné prestávky a čas odpočinku a či si zdokonaľujú odbornú spôsobilosť,

f) prepravovať sa v kontrolovanom vozidle, ak kontrolný úkon možno vykonať iba v pohybujúcom sa vozidle.

(2) Osoba podľa odseku 1 sa preukazuje preukazom správneho orgánu, ktorý obsahuje údaje o nej a o rozsahu jej oprávnenia.

(3) Podrobnosti o výkone odborného dozoru a o preukazovaní a preukaze ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

TRETIA HLAVA
SANKCIE

§ 35
Pokuty

(1) Správny orgán uloží pokutu do 200 000 Sk

a) tomu, kto vykonáva cestnú dopravu bez povolenia správneho orgánu podľa tohto zákona (§ 2),

b) dopravcovi, ktorý poruší všeobecné povinnosti dopravcu (§ 4) alebo osobitné povinnosti dopravcu (§ 8),

c) dopravcovi, ktorý nesplní podmienku udelenia dopravnej licencie alebo porušuje záväzok zo zmluvy o výkone vo verejnom záujme (§ 7 ods. 3 a 4 a § 15),

d) dopravcovi, ktorý prenechá výkon pravidelnej autobusovej dopravy inému dopravcovi alebo prevedie autobusovú linku bez súhlasu správneho orgánu (§ 7 ods. 6), alebo svojvoľne prestane vykonávať pravidelnú autobusovú dopravu, alebo zruší, alebo opustí autobusovú linku bez súhlasu správneho orgánu (§ 7 ods. 6 a 8),

e) vlastníkovi alebo správcovi autobusovej stanice, ktorý poruší povinnosť poskytnúť služby všetkým dopravcom, ktorí majú na nej zastávku (§ 16 ods. 1),

f) vlastníkovi alebo správcovi pozemnej komunikácie, ktorý nestrpí zriadenie zastávky a umiestnenie jej označníka alebo ďalšieho zariadenia a ich údržbu a opravy (§ 16 ods. 2),

g) dopravcovi, ktorý neumožní inému oprávnenému dopravcovi používať zastávku (§ 16 ods. 3),

h) dopravcovi, ktorý porušuje zákaz prepravy autobusových zásielok a stojacich cestujúcich mimo obce (§ 17 ods. 3),

ch) dopravcovi, ktorý porušuje povinnosti pri výkone taxislužby (§ 18), v nákladnej cestnej doprave (§ 19) a v medzinárodnej cestnej doprave (§ 21, 24, 25 ods. 2 a 4 a § 26 ods. 1),

i) dopravcovi, ktorý marí výkon odborného dozoru alebo v určenej lehote neodstráni zistené nedostatky (§ 33 a 34).

(2) Správny orgán uloží za konanie podľa odseku 1 pokutu od 200 000 Sk do 500 000 Sk,

a) ak ide o opakovanú pokutu,

b) ak konaním bola spôsobená havária s následkami na živote a zdraví osôb alebo so škodou na majetku alebo na zložkách životného prostredia.

(3) Pri určení výšky pokuty sa prihliadne na závažnosť konania, na jeho následky, na okolnosti a dĺžku jeho trvania.

(4) Pokutu možno uložiť do jedného roku odo dňa, v ktorom sa správny orgán dozvedel o konaní podľa odseku 1; najneskôr do troch rokov odo dňa, keď k takémuto konaniu došlo. V prípade udelenia dopravnej licencie podľa § 30 možno pokutu uložiť do šiestich mesiacov odo dňa, v ktorom sa správny orgán dozvedel o konaní podľa odseku 1.

(5) Pokuty sú príjmom štátneho rozpočtu.

§ 36
Priestupky

(1) Priestupku na úseku cestnej dopravy sa dopustí ten, kto

a) prepravuje zásielky a veci, ktoré nie sú spôsobilé na prepravu,

b) narúša bezpečnú, pokojnú a pohodlnú prepravu cestujúcich, najmä obťažovaním cestujúcich a osádky vozidla hlukom alebo zápachom, dopravou nevhodnej batožiny a zvierat alebo znečistením vozidla,

c) neposlúchne pokyn alebo príkaz vodiča, iného člena osádky vozidla, revízora alebo dispečera na zaistenie bezpečnosti cestujúcich alebo bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky,

d) sa neoprávnene zdržiava v priestoroch dopravcu, ktoré nie sú určené pre cestujúcich, alebo vo vozidle, ktoré nevykonáva cestnú dopravu, a neposlúchne výzvu na ich opustenie.

(2) Za priestupok podľa odseku 1 písm. a) možno uložiť pokutu do 3 000 Sk a za priestupok podľa odseku 1 písm. b) až d) pokutu do 1 000 Sk.

ŠTVRTÁ HLAVA
KONANIE

§ 37
Základné ustanovenia

(1) Na konanie podľa tohto zákona sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní,[29]) ak ďalej nie je ustanovené inak.

(2) Všeobecné predpisy o správnom konaní sa nevzťahujú na

a) prideľovanie prepravných povolení pre zahraničných dopravcov orgánom cudzích štátov s výnimkou prepravných povolení v medzinárodnej pravidelnej autobusovej doprave,

b) odovzdávanie prepravných povolení cudzieho štátu vnútroštátnym dopravcom na vykonávanie medzinárodnej cestnej dopravy,

c) sprostredkovanie prepravného povolenia cudzieho štátu vnútroštátnemu dopravcovi,

d) zriaďovanie skúšobných komisií na preukazovanie odbornej spôsobilosti a na vymenúvanie ich členov,

e) schvaľovanie cestovných poriadkov a ich zmien,

f) udeľovanie súhlasu s umiestnením zastávky,

g) určovanie stanovišťa vozidiel dopravcu v obci.

(3) Na priestupky a ich prejednávanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o priestupkoch.[30])

(4) V blokovom konaní môžu priestupky [§ 36 ods. 1 písm. b) až d)] prejednávať[31]) aj revízori dopravcu.

§ 38
Miestna príslušnosť

Na konanie o udelenie a odňatie dopravnej licencie je príslušný okresný úrad, v ktorého územnom obvode je východisková zastávka autobusovej linky, ktorej zriadenie sa má povoliť.

§ 39
Náležitosti návrhu

(1) Návrh na začatie konania o udelenie dopravnej licencie obsahuje popri všeobecných náležitostiach[32])

a) údaje, ktorými sa preukazujú všeobecné podmienky[3]) a osobitná podmienka na podnikanie v cestnej doprave (§ 2 ods. 4),

b) formu pravidelnej autobusovej dopravy (§ 6 ods. 2), a ak má ísť o osobitnú pravidelnú autobusovú dopravu, aj uvedenie prepravcu a okruhu cestujúcich,

c) údaje o navrhovanej autobusovej linke s uvedením zastávok,

d) údaje o počte a o odbornej spôsobilosti členov osádok vozidiel, o vozidlách a o technickej základni (§ 4 ods. 1),

e) prepravný poriadok a návrh cestovného poriadku,

f) deň začatia, prípadne skončenia podnikania na autobusovej linke.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa primerane vzťahuje aj na konanie o zmene a o zrušení dopravnej licencie.

(3) Podrobnosti o náležitostiach návrhu podľa odsekov 1 a 2 ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

§ 40
Podklad rozhodnutia

(1) Správny orgán v konaní o udelenie dopravnej licencie dožiada štátne orgány a iné právnické osoby, ktorých stanoviská a pripomienky sú potrebné na rozhodnutie, najmä okresné úrady, v

ktorých územných obvodoch majú byť nácestné zastávky a cieľová zastávka, obce, v ktorých majú byť zastávky, správcu ciest, po ktorých má viesť trasa autobusovej linky, a útvar Policajného zboru.

(2) Ak správny orgán nariadi ústne pojednávanie alebo ohliadku, prizve všetky dožiadané orgány a osoby a požiada ich, aby svoje stanoviská a pripomienky uplatnili najneskôr na tomto pojednávaní alebo na tejto ohliadke. Správny orgán na neskôr uplatnené stanoviská a pripomienky neprihliadne a rozhodne v rozsahu podkladu rozhodnutia.

(3) Ustanovenie odseku 2 sa vzťahuje aj na udeľovanie súhlasu obce s umiestnením zastávky a určovanie stanovišťa vozidiel dopravcu v obci.

(4) Ustanovenia predchádzajúcich odsekov sa primerane vzťahujú aj na zmenu a zrušenie dopravnej licencie.

§ 41
Náležitosti dopravnej licencie

Správny orgán okrem predpísaných náležitostí[33]) v dopravnej licencii uvedie najmä

a) údaje o autobusovej linke a jej zastávkach,

b) podmienky na vykonávanie pravidelnej autobusovej dopravy,

c) deň začatia, prípadne skončenia pravidelnej autobusovej dopravy.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 42
Prechodné ustanovenia

(1) Dopravca, ktorý nespĺňa osobitnú podmienku podľa tohto zákona (§ 2 ods. 4 a § 3), preukáže jej splnenie správnemu orgánu, ktorý mu povolil podnikanie v cestnej doprave, do 24 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona, inak jeho oprávnenie stráca platnosť. Povoľovať podnikanie v cestnej doprave bez vyžadovania osobitnej podmienky možno do 18 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Dopravca, ktorý vykonáva pravidelnú autobusovú dopravu zo zákona alebo na základe povolenia podľa doterajších predpisov, požiada do šiestich mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona o udelenie dopravnej licencie podľa tohto zákona, inak jeho oprávnenie stráca platnosť. V konaní o udelenie dopravnej licencie tomuto dopravcovi sa nedokazujú údaje, ktoré sú správnemu orgánu známe alebo už boli preukázané v konaní o povolenie podľa doterajších predpisov.

(3) Finančná spoľahlivosť podľa tohto zákona (§ 22 ods. 4) sa po prvý raz zisťuje za účtovný rok 1996.

Záverečné ustanovenia

§ 43
Zrušovacie ustanovenie

Zrušujú sa:

1. § 24 zákona č. 311/1948 Zb. o národných dopravných podnikoch,
2. zákon č. 68/1979 Zb. o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve v znení zákona č. 118/1990 Zb.,

3. § 23 ods. 1 písm. e), f) a h) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch,
4. položky 34 až 40 prílohy A, položky 30 až 35 prílohy B, položky 110 až 113 prílohy D a položka 44 prílohy E zákona Slovenskej národnej rady č. 472/1990 Zb. o organizácii miestnej štátnej správy,
5. vládne nariadenie č. 44/1954 Zb. o organizácii verejnej dopravy v odbore Ministerstva dopravy v znení zákona č. 51/1955 Zb., vládneho nariadenia č. 7/1956 Zb., vládneho nariadenia č. 34/1958 Zb. a zákona č. 65/1965 Zb.,
6. vyhláška Ministerstva dopravy č. 127/1964 Zb. o mestskom prepravnom poriadku v znení vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 151/1971 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 118/1973 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 123/1979 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 44/1985 Zb. a vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 462/1992 Zb.,
7. vyhláška Ministerstva dopravy č. 133/1964 Zb. o cestnom prepravnom poriadku v znení vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 122/1979 Zb., vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 74/1981 Zb. a vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 106/1984 Zb.,
8. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 109/1976 Zb. o niektorých opatreniach na vykonávanie Európskej dohody o práci osádok vozidiel v medzinárodnej cestnej doprave (AETR),
9. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 122/1979 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej doprave a vnútroštátnom zasielateľstve v znení vyhlášky Federálneho ministerstva dopravy č. 84/1992 Zb.,
10. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 123/1979 Zb. o mestskej hromadnej doprave,
11. vyhláška Federálneho ministerstva spojov č. 135/1980 Zb., ktorou sa vydáva Poriadok Poštovej novinovej služby,
12. vyhláška Federálneho ministerstva dopravy a spojov č. 78/1989 Zb. o právach a povinnostiach pošty a jej používateľov (poštový poriadok) v znení vyhlášky Federálneho ministerstva spojov č. 59/1991 Zb.,
13. úprava Federálneho ministerstva spojov z 8. novembra 1978 č. 16 502/22/78, ktorou sa vyhlasujú zmeny a doplnky Poštového poriadku (reg. v čiastke 32/1978 Zb.),
14. úprava Federálneho štatistického úradu a Federálneho ministerstva financií zo 7. decembra 1979 č. 3704/79-03 a č. XV./4-18 806/79, ktorou sa vyhlasujú vzory prvotných záznamov a bežných zápisov pre oblasť cestnej automobilovej dopravy (reg. v čiastke 23/1980 Zb.).

§ 44
Účinnosť

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. septembra 1996.

Michal Kováč v. r.

Ivan Gašparovič v. r.

Vladimír Mečiar v. r.

1) § 2 ods. 1 Obchodného zákonníka.

2) § 26 a príloha č. 3 skupina 314 zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z.

3) § 6 a 8 zákona č. 455/1991 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z.

4) § 7 ods. 2 a § 11 zákona č. 455/1991 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 132/1994 Z. z.

5) § 427, 764 a 769 Občianskeho zákonníka.

6) Vyhláška Federálneho ministerstva vnútra č. 99/1989 Zb. o pravidlách premávky na pozemných komunikáciách (pravidlá cestnej premávky) v znení neskorších predpisov.

7) § 760 a 765 Občianskeho zákonníka.§ 610 Obchodného zákonníka.Dohoda o prepravnej zmluve v medzinárodnej cestnej doprave – CMR.

8) § 762 Občianskeho zákonníka.

9) § 2 ods. 2 písm. c) a § 30 ods. 1 Obchodného zákonníka.

10) § 261 ods. 6 Obchodného zákonníka.§ 663 a nasl. Občianskeho zákonníka.

11) § 476 a nasl. Obchodného zákonníka.

12) § 761 a 762 Občianskeho zákonníka.

13) § 764 Občianskeho zákonníka.

14) § 16 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 289/1995 Z. z. o dani z pridanej hodnoty.

15) § 2 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 18/1996 Z. z. o cenách.

16) § 50 ods. 1, § 51 a 491 Občianskeho zákonníka.§ 261 ods. 2 a § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka.

17) § 344 Obchodného zákonníka.

18) § 352 ods. 2 Obchodného zákonníka.

19) § 353 a 374 Obchodného zákonníka.

20) § 68 a 70 Obchodného zákonníka.

21) § 151n a nasl. Občianskeho zákonníka.

22) § 6 a 7 zákona č. 505/1990 Zb. o metrológii.

23) Napríklad zákon č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, vyhláška Federálneho ministerstva dopravy č. 41/1984 Zb. o podmienkach prevádzky vozidiel na pozemných komunikáciách v znení neskorších predpisov, vyhláška ministra zahraničných vecí č. 64/1987 Zb. o Európskej dohode o medzinárodnej cestnej preprave nebezpečných vecí (ADR), nariadenie vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 206/1988 Zb. o jedoch a niektorých iných látkach škodlivých zdraviu, zákon č. 238/1991 Zb. o odpadoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 255/1993 Z. z, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 115/1995 Z. z. o ochrane zvierat.

24) § 3 ods. 3 písm. a) zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov.

25) § 6 ods. 3 Obchodného zákonníka.

26) § 39 Obchodného zákonníka.

27) Európska konferencia ministrov dopravy CEMT/ECMT.

28) § 21 ods. 2 Obchodného zákonníka.

29) Zákon č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok).

30) Zákon Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

31) § 84 ods. 3 zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb.

32) § 19 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb.

33) § 47 zákona č. 71/1967 Zb.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.